

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Quinta. Prosequimur idem Argumentum, duplicem aperientes
viam, qua intellegi potest, Deum facile Beatam Virginem à peccati
originalis macula præseruasse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

S. Epiph.

(vt S. Epiphanius Her. lib. 3. tom. 2. refert) nonnulli fuerunt, qui tantum honoris B. Virgini detulere, vt eam tanquam veram Deam colerent. & quidem Vbertinus commemorat S. Dionysium, cum primum illam vidit, dixisse, quod, nisi fides sibi obesset, putaret, illam Deum esse; quia ergo non pauci rudes homines, si exploratum habuissent, beatissimam Virginem non contraxisse peccatum originale, facile deciperentur, illam Deum esse putantes, idco noluit Deus eos certos facere de hac veritate. Si enim olim, D. Paulum ad Miletum Insulam peruenientem, intuentes incolae illius, quod inuadente illum vipera, nihil veneni in eum euomit, nec momordit, aut quidquam damni ei intulit, acclamauerunt omnes illum esse Deum; quanto facilius indocti homines, si certi fuissent, viperam peccati originalis, alioquin omnes filios Adae veneno suo inficiantem, beatam Virginem non reuigisse, Deam esse arbitrarentur: Disposuit ergo diuina sapientia hanc veritatem de immaculata Virginis Conceptione sub opinionum te-
gumento latere, ne si id certum omnino fieret, inde rudibus hominibus occasio daretur pristinum illum errorem reficandi, quem D. Epiphanius praecitato loco commemorat. Secundam, eamque certissimam causam arbitror, quod ea propter sub opinionis inuolucris latet, vt tanto solertius, ac diligentius propugnatores immaculatae Conceptionis ad eam ab omni laebe vindicandam animum appellerent. vt enim dixit D. Augustinus: *Multa ad fidem*

D. Aug. lib. 16. de Ciuit. Dei c. 2.

Catholicam pertinentia, dum aduersariorum callida inquietudine agitantur, vt aduersus eos defendi possint, & considerantur diligentius, & intelliguntur clarius, & instantius predicantur, & ab aduersario mota quaestio, discendi existit occasio. Sane propositae controuersiae occasione stupenda, quae latebant, beatae Virginis encomia cum immortalis eius gloria in lucem prodierunt. Consuevit quidem Reginis non semel fieri sericas vestes aurea relata inuis subornatas, quae data opera per varias

partes scinduntur, ac lacerantur, vt per scissuras, ac foramina auri splendor intus latens effulgeat; non secus arbitror diuina prouidentia factum, vt pauci quidam immaculatam Virginis Conceptionem lacerarent, vt (cum *omnis gloria filiae Regis abintus sit*, vt Daudicis verbis vtar) intus eius splendor eorum impugnatione magis effulgeret. Vnde contigit arbitror, quod quemadmodum in rebus naturalibus per antiparistasimam contraria contrariis augentur, ita per inuoluntariam quandam antiparistasimam illibatam Virginis Conceptionem oppugnantes magis ac magis illam elucidant, dum, vel omnia illorum tela in eos retorquentur, vel nullius roboris esse ostenduntur, vt penultimam Homiliam huius primi libri legenti facile constabit. Dicendi ergo finem facio verbis illis Danielis. *Tu autem Daniel claudes sermones, & signa librum usque ad tempus statutum, plurimi pertransibunt, & multiplex erit scientia: ac si diceret: Nondum aduenit tempus praefinitum, vt veritas haec tanquam de fide reseretur; interim tamen, dum clausa est, dum sub opinionum velamine laet, multiplex erit scientia, hoc est (vt ait ibi Glossa interlinearis) diuersi diuersa opinabuntur.* Scio locum hunc intelligi de Ecclesia Catholica, & impugnantibus illius: at satis constat apud Catholicos ea, quae de Ecclesia Catholica in sensu literalis intelliguntur, frequenter à Patribus, imò & ab ipsa Ecclesia beatissimae Virginis mystice accommodari. Cui sit honor & gloria in saecula saeculorum. Amen.

Psal. 44.

Dan. c. 12.

Gloss. interl.

HOMILIA V.

Prosequimur idem Argumentum, duplicem aperientes viam, qua intelligi potest, Deum facile Beatam Virginem à peccati originalis macula praeseruisse.

Vt

T duplex hæc via ad beatam Virginem ab originali labe præseruandam clarius omnibus innotescat, præmittere oportet duplicem conditionem ap-
prime necessariam extitisse ad huius peccati maculam contrahendam: prima, vt non solum primus parens esset caput naturale suorum posterorum, sed & morale, hoc est, vt non solum esset radix totius humanæ sobolis, sed insuper etiam per speciale pactum Dei, caput omnium eligeretur; ita, vt Deus omnium voluntates in eius voluntate hæc ratione constitueret, vt si ipse iustitiam originalem vel conseruasset, vel amississet, omnibus eam retinuisse, vel omnibus eandem perdidisse iudicaretur. Cum enim peccatum oporteat esse formaliter, virtualiter, aut interpretatiue voluntarium, ideo ad id opus fuit, vt Deus omnium voluntates in voluntate Adæ collocaret, vt sic eo peccate, omnes eius filii per seminalem rationem propagati, peccatores conseruentur, non per proprias voluntates, sed per voluntatem capitis, cuius membra sunt. Secunda conditio est, vt præceptum, seu lex imposita Adæ ad omnes eius posteros pertineat, quatenus in illo continebantur: nam, vt Apostolus dixit, *ubi non est lex, nec præuaricatio.* ad contrahendum igitur peccatum originale, oportet vtramque; hanc conditionem omnino subsistere.

Ad Rom. 4.

His præiacis fundamētis, cōmuni omnium consensu admittis; bifariam assertores immaculatæ Conceptionis Deiparæ Mariæ, præseruationem à peccato originali intelligi posse arbitrantur. Graues enim quidam Doctores, & partim ex illustrissima Prædicatorum familia affirmant, beatam Virginem non solum non contraxisse peccatum originale, sed nec debitum incurrēdi illud: vnde aiunt, non solum non peccasse in se, sed nec in Adamo; hi sunt Galatin. lib. 7. de arcan. cathol. verit.

Galat. li. 3. de arcan. cath. verit.

& Catherin lib. de pecc. orig. & li. de Cōcep. ad syn. Trid. existimant enim, B. Virginem exceptam fuisse per merita Christi à Deo præuisa in pacto illo cum Adamo inito, quod si ipse peccaret, omnes eius posteri per naturalem propagationem traducti, contracturi essent debitum incurrēdi peccatum originale: Atque hoc (inquiunt) fuisse optimū genus redemptionis, quo B. Virgo ob eximiam Matris Dei dignitatem præ omnibus aliis redimi decebat; ad eum certè modum, quo si quis, cum ei venditur fœmina aliqua in seruam, exceperit in contractu primum filiū, nō seruus nascatur; certè talis filius excellentiori modo esset redemptus, & liberatus, quàm si postquam captiuus extitisset, libertate donaretur: ad eum etiam modum, quo sicut dominus fundi, habēs sibi obligatos fructus, antequam nascantur, & actu sint in re, potest tūc illos vendere, accepto pretio p̄ illis; taliter, quod secūdum esse, quod postea actu, & formaliter habituri sunt in rerum natura, nunquam sint debiti, vel obligati domino fundi, sed emptori, qui iam soluit precium pro illis: ita B. Virgo, prout erat in suis parentibus, seu in quantum indiuiduum erat naturæ humanæ, secundum rationē seminalem propagatum, peccare deberet quidem in Adamo, vt in sua radice, secluso priuilegio; ab hoc tamen debito fuit exempta per beneficium, & priuilegium, excipiens eam à pacto illo cum Adamo inito, vnde factum est, vt nunquam esset debitor peccati, sed solum Dei, & Christi filii eius. Equidem modum hunc præseruationis, possibilem fuisse Deo, nemo Catholicus negabit, cum legislator Deus, nulla necessitate coactus, sed ex mera sua, & libera voluntate pactum iniit cum Adamo, vniuersalemque legem condidit, à qua potuit pro libito, quemcunque vellet excipere, ita vt in eo pacto minimè illa cōprehenderetur. Quod ita factum fuisse fundatur in probabili opinione grauissimorum Doctorum asserentium, q̄ etiam Adamo non præuaricante, Verbum Caro

Seco in 3. sem. d. 7. q. 3. Alef. 3. par. q. 2. mēb. 9.

D

seru;

Catherin. li. de pecc. orig. & li. de cōcep. ad Syn. Trid. par. 1. cap. 1.

Galatin. 1.3. fieret; tunc certe Christus Dominus, & Mater eius prædestinati fuere, ante præuisionem casus primi parentis, & sic ex præuisionis meritis Christi Domini potuit excipi in futuro pacto cum Adamo; decuisse autem ita fieri, idque reuera Deum optimum maximū effecisse, satis id persuadet, quod Dei genitricem apprimere deceat, quātum fieri possit, in fragili natura esse magis alienam, & elongatam ab omni labe peccati: nam si (vt dixit D. Anselmus) oportebat, Virginem ea puritate nitere, qua sub Deo maior intelligi nequeat, consequens est, prædictum modum puritatis sibi conuenire per prædictam elongationem; ita vt non solum non contraxerit peccatum, sed nec debitor fuerit illud contrahendi, ex meritis Christi; atque adeo cum modus iste possibilis, & intelligibilis sit, tribuendus est beatæ Virgini iuxta sententiam D. Anselmi. Atque huius præclaram figuram hunc modum dicendi adumbratam legimus, vbi Rex Assuerus Reginæ Hester dixit: *Noli mettere, Non morieris: non enim pro te, sed pro omnibus hac lex constituta est: accedo igitur, & tange sceptrum, Non secus* (inquiunt prædicti Doctores) lex incurrendi peccatum originale lata non fuit pro B. Virgine, immo ab ea excepta propter sceptrum crucis Christi, ob cuius merita præuisa tantum privilegium ei donatum fuit.

Isidor. 6.15. Nonnulli verò ex iisdem assertoribus, ac propugnatoribus immaculatæ Virginis Conceptionis, omnino dicendum autumant, beatam Virginem, licet non traxerit peccatum ipsum originale, contraxisse tamen debitum illud incurrendi, quia comprehensa fuit, sicut cæteri, in pacto inito cum Adam: sicut enim, si ille non peccasset, iustitia originalis omnibus eius posteris absque exceptione donaretur, ita & carentia illius, ob peccatum primi parentis, eos omnes tetigit. fuit enim peccatum originale per simile lepræ, quam Giezi Propheta famulus contraxit; cum enim à Naaman Syro, quem Propheta à lepræ contagioso morbo liberauerat, ille

munera quadam accepisset, ira percitus Heliseus, in hunc modum ei maledixit: *Lepra Naaman adharbit tibi, & semini tuo in sempiternum;* quod quidem, sicut prædixit Propheta, re ipsa factum est, quia Giezi lepra laborare cepit, & omnes eius posteritatem contraxere: ad eundem modum, propter præuocationem Adami, munera illa à serpente ei oblata acceptantis: *Eritis sicut Dii;* Deus ei, & omni eius posteritati maledixit; adeo, vt non solum ipse peccaret, sed per quandam contagionem omnes eius posteritatem naturali modo propagati, peccati originalis lepram sibi contraherent. ad quod non incongrue applicari possunt verba illa Ieremias, *ad vocem loquela, grandis exarsit ignis in ea, & combusta sunt fructus eius;* loquela namque audita Eug tortuosi serpēis sibilo infecta primus parens peccati virus concepit, ac illud in posteros suos euomuit; licet tamē B. Virgo, quia erat in Adamo, sicut ceteri, tanquam in radice, ac principio suo, naturali, & morali, peccato originali iustici debet, ob diuinam tamen gratiam illam præseruantis mirabile exarsit ignis, ne utquam infecta fuit. Quemadmodū enim, vt refert eruditus auctor Ioannes Raulinus auctoritate Plinii id confirmans; apud Indos inuenitur serpens quidam, nomine *Attuso*: præ omnibus aliis serpentibus veneno abundans, hic quandā arborem, maximo odore fragrantem, ac dulcissimū fructum ferentem, tanto odio prosequitur, vt radicem eius virulento suo halitu inficiens, flores, ac fructus eius penitus perdat: nam infecta radice arboris, ex consequenti rami ab ea infectum humorem sugentes, inficiuntur: addit tamen, cultores arborum, ad hoc damnum præcauendum, illud præsentissimum inuenisse remediū, cōfectionem quandam, ex thēriaca arboris germina inungunt, per quam à radicis infectione contrahenda omnino præseruantur: nō secus infestissim⁹ serpens antiquus pulchram illam humanam naturam arborem, quam ad imaginem suam Deus creauerat, sua uisum iustitiæ originalis

odo-

Coradub. irad. de Concept. Suarez 3. p. q. 27. disp. 3. ser. 2. Thomista omnes communi consensu.

Reg. 3.
Gen. 3.

Ierem. 11.

Ioā. Raulin. ser. de concep. in princ.

Sap. 2.
 odorem exhalantem, ac dulcissimos bonorum operum fructus germinantem, inuidiæ odii prosequens, iuxta illud Sapiētis: *Inuidia autem Diaboli, mors introiuit in orbem terrarum;* radicem eius, hoc est, primum parentē humani generis primordium, peccati veneno infecit, & in eo etiam consequenter ramos, ex eo oriundos maculauit; vt tamen hæc infectio ad rimum, seu germen B. Virginis non pertingeret, diuinus ille agriculor, qui filium agricolæ se esse gloriatur, *Pater meus, agricola est;* mirabili, ac salutifera illa confectione aquæ, & sanguinis ex latere eius in Cruce fluentis, velut probatissima theiaca, ab æterno præuisam futuram Matrem suam inunxit, atq; hac ratione illam præseruauit, non à debito contrahendi maculam originalem, sed ab actuali huius maculæ contractione. Quam veritatem, etsi non pauca persuadeant, tam à me iam producta, ac pleraq; alia mox producenda; illa tamen verba Dauidis canentis: *Gloriosa dicta sunt de te Ciuitas Dei,* non parum illam confirmat: Si inter alia præclara, atq; gloriosa, quæ dicta sunt de Mariana hac Ciuitate, quam Deus sibi ædificauit, illa memoranda Isaie verba perpèdamus: *Vrbs fortitudinis nostra Sion. Saluator ponetur in ea, murus, & antemurales;* ecce vocat beatam Virginem: Vrbem fortitudinis, per Antonomasiam, quia Iesus Saluator Mundi, erat eius inexpugnabilis murus, & antemurale: vnde, cum infestissimus humani generis hostis solidissimū hunc murum irumpere nequieuit, nec Ciuitatem hanc deuassare, aut quidquam lædere potuit. Prædixerat quidem filius Dei per Prophetam Zachariam: *Ego ero ei murus signis in circuitu, & in gloria ero in medio eius.* ecce, non solum ait Dominus, se instar muri, propugnaculum fore in protectionem huius Ciuitatis, sed & gloriatur, se in medio illius, sanctitatis suæ splendoribus coruscare: quæ autem conuentio lucis increatæ ad tenebras peccati? aut quæ societas Christi ad Bellial originalis culpæ? Scio quidem impugnantibus

immaculatam Virginis Conceptionem placere sibi magis, vt prædicta tam Dauidis, quam Isaie verba, de Ecclesia militante, & non de B. Virgine intelligantur; sit vtique, prout illis placet; meminerint tamen, Sapientem dixisse: *adificatio Ciuitatis confirmauit nomē, & super hac mulier immaculata cōputabitur:* Ciuitas quidem posita in quadro, quatuor sc. Euangelistis roborata, Ecclesia sancta est; hanc nomen Christi constabili, & cōtra hereticos acriter pugnantem, tuetur, ac protegit: super hanc autem Ciuitatem, cum Maria concipitur, mulier quidem, nulla peccati labe polluta; sed immaculata constituitur. Ne autem quispiam dicat, Virginem immaculatam quidem fuisse post Conceptionē, non in conceptione ipsa; reuocet quæso in memoriam verba D. Petri: *à quo enim quis superatus est, huius seruus efficitur.* ex quibus apertissime constat, quod si B. Virgo in Conceptione sua maculam contraxisset, à Diabolo quidem illam maculante superata extitisset, & consequenter teiua eius facta fuisset, quia, *à quo quis superatus est, huius seruus efficitur.* Vnde necessario fieret, vt prius Diabolus per peccatum, quam Deus per gratiam. Virginis possessionem accepisset, quod piæ abhorrent aures. Nam, cum possessio, idem sit (vt Iurisperiti adnotant) *quod pedis sessio,* seu *pedis possessio,* vnde dominus fundi, aut domus non aliter eius possessionem accipit, quam illā pedibus calcando; ad quod alluisse mihi videntur verba Deuteronomii, & Iosue: *omnis locus, quem calcauerit pes, vester erit:* quis (rogo) non exhorrescat dicere, electam Virginem in Matrem Dei, in ingressu huius mundi ab infestissimo hoste possessam, ac pedibus Sathanæ impudentur calcatam? è contra certè accidit, ipsa Virgine dicente: *Dominus possedit me in initio viarum suarum.* Quod si rursus occurras, hæc, quæ piæ aures horrere nobis videntur, necessario admitienda, nisi Mariam captiuam negemus, & à Christi redemptione illam excludamus; mentis aciem, obsecro, conuerte ad

celebrem illam historiam exitus filiorum Israel de Aegypto, vt inde facile conicias, B. Virginem singulari modo à Christo fuisse redemptam, quantumuis in eius Conceptione sub Diaboli captiuitate non extiterit. Sanè in exitu illo filiorum Israel, nec non in itinere, quod in Terram promissionis consecerunt, duplicem lego redemptionem. Prima fuit à dura Aegyptiorum seruitute. Secunda à misera Pharaonis captiuitate, in quam iteratò sine dubio venirent, nisi Dominus in brachio excelso eos præliberasset, mare rubrum eis aperiens, vt sicco pede transirent; hostesq; eorum, aquarum vorticibus inuolucens, vt facile suffocarentur; primà illam redemptionem, subleuatiam dixerim; secundà, præseruatiam merito compellarim, sacris eloquiis id me docentibus: nam Exodi, de prima illa redemptione loquens Deus, ait: *Ego Dominus, qui educam vos de ergastulo Aegyptiorum, & ornam de seruitute; ac redimam in brachio excelso, & iudicis magnis; ecce redemptionem subleuantem eos à miseria, in qua iacebant; referens autem gratias Deo Moyses, quod Aegyptios, & Pharaonem submerferat, ac filios Israel ab eorū persecutione eripuerat, ait: Dux fuisti in misericordia tua populo, quem redemisti: ecce redemptionem præseruantem à seruitute, & captiuitate, in quam denuo venirent, si à Pharaone iterum cõprehenderentur. Hoc ergo excellentiori genere redemptionis præseruatia, redempta fuit B. Virgo. Illud deinde (quod & nostro argumento valde inseruit) in hac sacra historia obseruatione non minus dignum censeo, quod quamuis duplex illa redemptio subleuatia, & præseruatia in exitu ab Aegypto intercessisset, Maria tamen soror Moyses tympanum non assumpsit ad diuinas laudes in gratiarum actionem decantandas, quando prima accidit redemptio subleuatia, sed cum secunda aduenit præseruatia: tunc enim facit textus, ait: *Sumpsit Maria prophetissâ, soror Aaron tympanum in manu sua &c. quibus præcinebat dicens:**

Exod. 14.

Exod. 6.

Exod. 15.

Ibid.

Cantemus Domino, gloriose enim magnificatus est; equidem Maria illa Virginem Mariam adumbabat, quæ quia minimè redemptione subleuatia à miseria peccati, sed præseruatia per Christum redimenda erat; ideo ad singulare hoc mysterium adumbandum, Maria soror Moyses non cecinit, nec retulit gratias in prima redemptione, sed in secunda, quæ Virginis redemptionem præfigurabat. Illud etiam silentio præterire non licet, quod facit textus, postquam Maria diuinas illas laudes Deo cecinit, non amplius illam vocat: Moyses sororem, sed Aaronis summi sacerdotis, vt significaret (quia omnia hæc in figura contingebant illis) per sacrificium, quod Christus summus sacerdos in ara Crucis Deo Patri obtulit, singulari illo præseruatia redemptionis fuisse. Deiparam Mariam redemptam fuisse.

Ad hæc illud mihi facile suadet, Deum optimum maximum puritatis Matris sue sollicitam curam gessisse, quod in veteri lege præcauit, ne quidquam sibi offerretur fermento admixtum: *omnis oblatio, qua offertur Domino, absq; fermento fiet; exquireres autem Interpretes huius præcepti causam, cõmuni cõsensione respondent; propterea Deum à Tabernaculo suo fermentum relegasse, quia peccati figurâ gerebat, iuxta illud D. Pauli: itaq; epulemur non in fermento veteri, neq; in fermento malitia, & nequitia, sed in azymis sinceritatis, & veritatis; cum .n. fermentum, nihil aliud sit, quàm massa acida, & corrupta, peccati corruptionem meritò delineat, & præsertim originalis; quia sicut modicum fermentum totam massam corrumpit, vt ait Apostolus, ita culpa originalis totam naturam humanam infecit: si igitur Deus fermentum, quia figura erat peccati, à tabernaculo suo longe propulsauit: quanto magis credendus est, peccatum ipsum à Matre sua propulsasse, in cuius vteri tabernaculo per nouem menses corporaliter requiescere decreuerat, qui cum Patre, & Spiritu sancto viuit, & regnat in sæcula sæculorum. Amen.*

1. Cor. 10.

Leuit. 2.

1. Cor. 5.

Gal. 3.

HO-